

## **АНАЛІЗ РІВНЯ РИЗИКУ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ**

**Каракулов М.Б., Каракулов А.Б., Смолівик Р.Ф.**

*Національний технічний університет  
«Харківський політехнічний інститут»,  
м. Харків*

Сукупність відносин, яку-відбиває кредит, завжди привертала увагу дослідників. Це пов'язано не тільки з певною загадковістю такого феномену, як гроші, а й з тією обставиною, що кредитні відносини вже в стародавньому світі охоплювали широкі версти населення. Споживчий кредит пов'язаний з проблемами, що виникають під час реалізації товарів і послуг, Ці проблеми, як відомо, притаманні насиченим товарним ринкам. Там, де існує дефіцитна економіка, там споживчий кредит або відсутній, або має місце за окремими товарними групами чи навіть за окремими товарами. Структура споживчого кредиту по відношенню до товарних груп Харківського регіону і дозволяє зробити висновок, що найбільшу питому вагу займає кредити для придбання побутової техніки – 48% та мобільних телефонів – 28%. Споживчий кредит належить до числа дорогих, що означає високу процентну ставку. Зазвичай вона коливається в межах 15-30 %, але може бути й вищою. Головними причинами дорожнечі споживчого кредиту є відносно високі витрати на його надання і великий ризик неплатоспроможності споживача. Банк повинен правильно дослідити допустимість ризику, розробити проект прийняття негайно практичного рішення, спрямованого або на використання ризикових операцій, або на виробітку системи заходів, що знижують можливість появи витрат банку від проведення тієї чи іншої операції. Існує декілька способів захисту від кредитного ризику. Національний банк України неодноразово звертав увагу керівників банків на потребу забезпечення надійності банків, схоронності коштів клієнтів, а також запобігання спробам використання банківської системи для відмивання брудних грошей, недопущення здійснення платежів без законних підстав і особливо на дотримання банками вимог щодо інформаційної безпеки. Разом з тим, останнім часом було зафіксовано кілька випадків порушень банківськими установами України нормативно-правових актів Національного банку з питань захисту інформації. Викликає особливу стурбованість безвідповідальність керівників та інших посадових осіб банків щодо забезпечення належного контролю за дотриманням працівниками банку вимог цих документів. В сучасних умовах нестабільного зовнішнього середовища управління активами і пасивами банку має забезпечувати: розподіл економічного капіталу банку під ризику і підтримку адекватної платоспроможності з урахуванням балансових, ринкових і інших ризиків; моніторинг і управління активами і пасивами банку відповідно до поточних, середньо – і довгострокових бізнес-планів банку; визначення політики і інструкцій з управління ризиком ліквідності і фондами банку. Визначення процедури антикризового управління у разі виникнення кризи ліквідності (системної кризи або близької до системної); управління ринковими ризиками банку, зокрема процентним ризиком, валютним і ціновим ризиками.